

Stanowisko

Prezydium KK

nr 36/12

ws. debaty społecznej wokół tworzenia

Polskiej Ramy Kwalifikacji

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, odnosząc się do dotychczasowego przebiegu debaty społecznej wokół tworzenia Polskiej Ramy Kwalifikacji wskazuje, iż z punktu widzenia wyzwań, które rysują się przed polskim rynkiem pracy konieczne jest konkretne odniesienie się w debacie do potrzeby rozwoju efektywnego mechanizmu kształcenia ustawicznego (*lifelong learning*), zapewnienia właściwej roli instrumentom oświaty formalnej oraz wzmocnienia uczestnictwa związków zawodowych we wszystkich kwestiach odnoszących się do poziomu przygotowania zawodowego pracowników.

W debacie nie poświęca się wystarczającej uwagi rzeczywistym barierom w dostępie Polaków do kształcenia ustawicznego, których istnienie sygnalizuje od dłuższego czasu NSZZ „Solidarność”. Chodzi zwłaszcza o nieefektywność obecnie obowiązujących instrumentów wsparcia zapisanych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Brak właściwych regulacji dotyczących funduszy szkoleniowych (art. 67 ustawy) powoduje, że w praktyce przepisy te są martwe a pracodawcy takich funduszy nie tworzą. Także przepisy pozwalające dofinansować ze środków publicznych szkolenia organizowane przez pracodawców (art. 69 ustawy) mają charakter fasadowy i nie są wykorzystywane w praktyce. Ze względu na brak środków finansowych nie są wykorzystywane możliwości wsparcia kształcenia pracowników zagrożonych utratą pracy lub zainteresowanych rozwojem swoich umiejętności (jak np. art. 43 ustawy, pozwalający na finansowanie szkoleń pracowników 45 plus ze środków Funduszu Pracy). Ze względu na braki kadrowe i całkowicie nieadekwatną do bieżących wyzwań filozofię funkcjonowania powiatowych urzędów pracy, ograniczony jest także dostęp do prawidłowego poradnictwa i doradztwa zawodowego.

Niepokojące jest, że pomimo napływu do Polski środków Europejskiego Funduszu Społecznego nie wpływa to na poprawę uczestnictwa Polaków w kształceniu ustawicznym. Badania pokazują (Bilans Kapitału Ludzkiego w Polsce, PARP, Warszawa 2011, str. 165), że bardzo niski wskaźnik uczestnictwa wynoszący w 2008 r. 5% spadł w 2010 r. do 4,2%. Jest oczywiste, że kwestia ta kluczowa dla przyszłej konkurencyjności polskiej gospodarki wymaga pilnej i szerokiej debaty w celu wypracowania mechanizmów wsparcia adresowanych bezpośrednio do pracowników (jak np. bony szkoleniowe).

Zwracamy także uwagę, że wprowadzenie Polskiej Ramy Kwalifikacji nie może doprowadzić do zmniejszania roli oświaty formalnej, co pociąga za sobą bardzo często obniżenie jakości kształcenia. Kształcenie formalne w systemie oświaty publicznej nie może być zastępowane przez kształcenie pozaformalne, które prowadzone przez instytucje prywatne, nastawione będzie głównie na wynik finansowy a nie, na jakość kształcenia.

W pracach nad tabelą deskryptorów w Polskiej Ramie Kwalifikacji ogromne znaczenie mają prace dotyczące opracowania procedur przypisywania kwalifikacji. Oceny takiej powinni dokonywać również przedstawiciele związków zawodowych - specjaliści z poszczególnych branż kontrolując czy przypisywane w ramach danej kwalifikacji konkretne efekty uczenia się w danym zawodzie i na danym poziomie są poprawne, jasne i nie budzące kontrowersji.

Prezydium KK oczekuje, że debata dotycząca kwestii tak istotnych dla kompetencji polskich pracowników, a co za tym idzie dla przyszłości polskiego rynku pracy prowadzona będzie z uwzględnieniem stanowiska związków zawodowych.

Koniaków, 21 lutego 2012 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ

KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Łyjak